

J.LUKASCHIK, Fabryka Mydła

TARNOWSKIE GÓRY

Rok założenia 1845.

MŁOTEKI PERLIK

POLOGA

WYKONAWCZY

WYKONAWCZY</

די טראגעדייע פונַן דר. האָלֶובָאוֹויסְטֶש.

(ענרע פון רער 3-טער וויט)

ער האט נישט נעהאנט אוסלאעטען פון זיין
רי עהרווירידנע גראיזיגראיז קעפּ פון אורישע רבנִים...
פָּרְנַעֲנְדִּינְגָּן שָׁאָגָּר אָזֶן רֵי חַיָּה שָׁעָרְנְקָיִם,
מִיט וּלְכָבָע וּלְרֹעֶה, צַיְוֹשָׁע טַעַמְתָּע קָאָזָקָעָן הָאָבָעָן אֵין
דוֹ אָמָעִינְגָּן אַיְלָגָעָן נְאָלְצִיְשׁוּן נְרָעְנִיךְ-
מִשְׁפְּטִיעָר "פִּילָּאָחָר אַנְטְּפָלְעָקָט פָּאָר וַיְנָעַן וַיְגַעַן,
גַּלְיְבָטָע הַלְמֹודִים זַיְן רַיְכָע אַנְגָּרְלִיכָע וְעוּלָם, זַיְן
שְׁטָמְלָעָן עַפְּנָגְלִילָה, אַיְן מִיטָּעָן הַלְעָלָן טָאגְּן גַּעַן
פְּינִיגְט יְדִישָׁע פְּרוּזָע אַיְן מִירְלָעָר אָזֶן גַּעַשְׁפָּלָטָע
רֵי עַהֲרוּוּרִידָנָע גְּרָאַיזְגָּרִיזָע קַעְפּ פָּזָן וּרְוִישָׁעָרְבָּנִים...
עַר האט נישט נעהאנט אוסלאעטען פון זיין
קָעָר: אָזֶן עַר האט זַיְן גַּעַשְׁלָרָעָט זָם סֻפּ רֵי
גְּרָאַיסָּע טְרָאַנְיָשׁ לְעַבְּנָסְדִּירָאָמָע פָּזָן סְאָקָרָאָטָע,
זַיְ אָזֶן דַּי דָּרָאַטְצִימָען פָּזָן דַּי שְׁלָאָכְטְּפָלְדָר —
אָזֶן אַיְן זַיְן מִוח הָאָבָעָן זַיְן אַיְינְגָּקְרִיצָט דַּי טִיפּע
פְּרָעְנְגָּדְנִינְגָּן שָׁאָגָּר אָזֶן רֵי חַיָּה שָׁעָרְנְקָיִם, גְּרָאַזְמָקִיִּים
צָוְלָבָע זַיְן גְּאַמְלָאַיְגִּינְקִיִּים, פְּרָעְמְשָׁפְּט זָם טַוִּיט...
מִיט וּלְכָבָע וּלְרֹעֶה, צַיְוֹשָׁע טַעַמְתָּע קָאָזָקָעָן הָאָבָעָן אֵין
דוֹ אָמָעִינְגָּן אַיְלָגָעָן נְאָלְצִיְשׁוּן נְרָעְנִיךְ-
מִשְׁפְּטִיעָר "פִּילָּאָחָר אַנְטְּפָלְעָקָט פָּאָר וַיְנָעַן וַיְגַעַן,
גַּלְיְבָטָע הַלְמֹודִים זַיְן רַיְכָע אַנְגָּרְלִיכָע וְעוּלָם, זַיְן
שְׁטָמְלָעָן עַפְּנָגְלִילָה, אַיְן מִיטָּעָן הַלְעָלָן טָאגְּן גַּעַן
פְּינִיגְט יְדִישָׁע פְּרוּזָע אַיְן מִירְלָעָר אָזֶן גַּעַשְׁפָּלָטָע
רֵי עַהֲרוּוּרִידָנָע גְּרָאַיזְגָּרִיזָע קַעְפּ פָּזָן וּרְוִישָׁעָרְבָּנִים...
עַר האט נישט נעהאנט אוסלאעטען פון זיין
קָעָר: אָזֶן עַר האט זַיְן גַּעַשְׁלָרָעָט זָם סֻפּ רֵי
גְּרָאַיסָּע טְרָאַנְיָשׁ לְעַבְּנָסְדִּירָאָמָע פָּזָן סְאָקָרָאָטָע,
זַיְ אָזֶן דַּי דָּרָאַטְצִימָען פָּזָן דַּי שְׁלָאָכְטְּפָלְדָר —
אָזֶן אַיְן זַיְן מִוח הָאָבָעָן זַיְן אַיְינְגָּקְרִיצָט דַּי טִיפּע
פְּרָעְנְגָּדְנִינְגָּן שָׁאָגָּר אָזֶן רֵי חַיָּה שָׁעָרְנְקָיִם, גְּרָאַזְמָקִיִּים
צָוְלָבָע זַיְן גְּאַמְלָאַיְגִּינְקִיִּים, פְּרָעְמְשָׁפְּט זָם טַוִּיט...
מִיט וּלְכָבָע וּלְרֹעֶה, צַיְוֹשָׁע טַעַמְתָּע קָאָזָקָעָן הָאָבָעָן אֵין
דוֹ אָמָעִינְגָּן אַיְלָגָעָן נְאָלְצִיְשׁוּן נְרָעְנִיךְ-
מִשְׁפְּטִיעָר "פִּילָּאָחָר אַנְטְּפָלְעָקָט פָּאָר וַיְנָעַן וַיְגַעַן,
גַּלְיְבָטָע הַלְמֹודִים זַיְן רַיְכָע אַנְגָּרְלִיכָע וְעוּלָם, זַיְן
שְׁטָמְלָעָן עַפְּנָגְלִילָה, אַיְן מִיטָּעָן הַלְעָלָן טָאגְּן גַּעַן
פְּינִיגְט יְדִישָׁע פְּרוּזָע אַיְן מִירְלָעָר אָזֶן גַּעַשְׁפָּלָטָע
רֵי עַהֲרוּוּרִידָנָע גְּרָאַיזְגָּרִיזָע קַעְפּ פָּזָן וּרְוִישָׁעָרְבָּנִים...
עַר האט נישט נעהאנט אוסלאעטען פון זיין

א גְּרוֹיסָע אַהֲדֻמִּיעַ

Digitized by srujanika@gmail.com

אַיְזָדִיאֵין פָּנָמִירָעֶז אַיְזָדִיאֵין אַבָּא שֶׁה הָאָמָן וְצַדְקָתוֹ בְּנוֹ בְּעֵדָבָר זִינְתָּם בְּרִגְעָנָן.

ענדליך האט אפער דאס בעווארטזיען פון 8
העכד... נישם געוואלט מעהר זוקען, זעהפּ... אפּשׁן
ער האט פֿערבעאָטַען זין פֿנים אין די
דער ערֵד אָונֵן אַיסְיגֶּשֶׂשֶׂעָן פֿונֵם רַעֲזָלָאָר.

פון מארם למלטהן

עד איז געווארען שרעקלין אונגרותיג, האט איבערציליגענדיג זיך, אז עס איז קיין פערדעלטיג.

אָזִיסְגַּמְוָרְמַלְעַת גַּפְאָר נִישְׁתְּפֵשׂ פָּרֶשֶׁת עֲנָדְלִיכְבָּד וּמַעֲרָבָה
שָׁעַר אָזְן אַגְּגָה יְבָעָן זִקְרָן פָּרָאָס. עַד אַיְנוֹ גַּבְּגַנְגָעָן, אַגְּבָעָן
מַעֲלָעָן צַיְגָעָה פָּרָאָס. עַד פָּרָצְוַיְיִפְלָעָט צַיְדָרָה
שָׁעַר אָזְן אַגְּגָה יְבָעָן זִקְרָן פָּרָאָס. עַד אַיְנוֹ גַּבְּגַנְגָעָן, אַגְּבָעָן
עַמְּכַעְן דָּא, נַאֲהָפָטָן, נַעֲפָעָן זִקְרָן. עַד אַיְנוֹ גַּמְצָעָן דָּאָן
גַּעַט נִישְׁתְּפֵשׂ צַיְגָעָה הַאָט עַד אַגְּבָעָה יְבָעָן פָּאָ-

הען, צו זוכן, דעם פארטפאל זאל עמיינער האבען שפער אויף די שטאַלצען, אבער זיין טרייט זע- שפער אויף די שטאַלצען, אבער זיין טרייט זע- שפער אויף די שטאַלצען, אבער זיין טרייט זע-

פָּנִים אֲרַסְעַן לְפָעָם אֲוֹן פְּלָאָרְגָּנְזִיעַ לְזִוְוָאָסְעָרָם
דָּעַם רְעוּוֹאָלְוָעָר, גְּרִיְיט צָר שִׁיסְעָן.
קְהֻרְעֵן אִין אֶבְּטָעַל אֲגְנָעְרוֹוֹאָרְטָעַט, נִישְׁתַּפְּאָסִיב,
שְׁתָאָר קְפָּן זַיְן שְׁטָרְבָּלְרָר אֲזַן דָּאָס וְזָאָט אִיךְ

טעניט הנטק צור פוזות געעהרט, זו אין דעם פארטן. פעל געפינען זיך וויכטיג אדזקומענטען געגען אויהם געווילדריג איבערגרונשראקטען. עפיסס א מאגען בעהמפני עס זעגען אויף דער וועסט געוען נאך דאס מאל האט זיך דער פערברעכט דער.

אינם און פאן פארטפערן אורייסגענומען ?
רישוּ סילופס איז געטונגן אונגענטפקוט איז און פהארטפער זאגען ! יהושע בן-נון האט, פיראַס אַגְּדָּתָן שְׁבָּרָה, אֲזֶנְדָּרְבָּרְגָּן זְכָרָן אֲזֶנְדָּרְבָּרְגָּן ?
אַשְׁטִינְגָּר, אַפְּגַּעַתְּפָלְטָן דֵּין אַיְסָפָאָן אַיְזָנָן ?
גַּרְוִיסְעָן שְׁטִינְגָּן, עַר האט גַּעַתְּלָעָן דֵּי הענד אַיְזָנָן ?
אַקְּלָטָעָר שְׂוִוִּיסָהָטָן בְּעַדְעָטָקָן דָּעַם פָּעָר.

ברעכער. ער האט באולד ווּ דערפֿילט, אוֹ עפְּסן קיינוֹ לְבָדִיגַע מענשׂ, ווַיֵּלֶךְ דער, ווּפְעַכְרַע אֲיַזְנַען מְאַכְתָּה.

עדכון ריהר זינעם, יעדע בעווענונג זייןע, די געשטאנען פאר איהם, איז געופן פערזונגען אין די טיפענישען פון דעם ברוועם, עם האס געומזט אוליגזו זונצו אלגדין, אפיגו דאס, וואס קינען ערד האט ג מינט געוויזיגעלט, וואס צו טן...

הברא מארם צמיהנו ווי און האונדערתונג דאס אונדערטונג זיין געשפאנסט.

דעם פָּעָרְבָּעֵכָר הַאָט עַס גַּוּזָאָרֶכָּעַן וַיְיִזְרְעֵל נְפּוּעָן: פָּאָר אַיִם אַיִם גַּעַן-
לְיִיכְתְּ בְּגַאֲכָם-פְּוּגָעָל. צִי אַיִן דָּאָם אַגְּזָעָלְגָּפָר
דָּעַר עַרְדָּר, אַוְנַיְשַׁט אַרְאָגְבָּעָלָזָט דָּעַרְבָּי קַיִן

Digitized by srujanika@gmail.com

אָזֶרֶרֶר פַּאֲלָהָרָטְעָס...

זיהו ישען געלעדהו טעה ספט זל איןדי אויגען פון זייןע צוהערען.

